

(NE)TOLERANTAN STAV PREMA LGBT POPULACIJI: Da li je moguće a gej parada u Banjaluci?

14/10/2010 17:53 by Administrator

Nakon održane Parade ponosa u Beogradu, tokom koje su huligani divljali glavnim gradom Srbije, zapitali smo se da li bi bilo moguće takvu manifestaciju organizovati i u Banjaluci.

O temama homoseksualnosti i osobama drugačije seksualne orijentacije, ne priča se previše. U stvari, tokom rada na ovom tekstu, shvatili smo da nije nimalo jednostavno doći do sagovornika, raspoloženog da otvoreno govori o tome.

U Republici Srpskoj ne postoji udruženje ili organizacija koja se bavi pravima i problemima LGBT (lezbejske, gej, biseksualne i transrodne) populacije, tako da su osobe drugačije seksualne orijentacije poprilično neprimjetne u društvu. Psiholog Srđan Puhalo smatra da u našem okruženju nije prihvatljivo iznošenje seksualne orijentacije u javnosti, prije svega zbog toga što je naše društvo i dalje veoma tradicionalno i siromašno.

- A ta bi se desilo da se sazna da je neki profesor, nastavnik, ljekar ili vaspitačica homoseksualac - bojim se da bi posljedice koje bi iza toga slijedile bile drastične - da li je to gubitak posla, bojkot roditelja i bojkot društva. Onog trenutka kada neko sazna vašu seksualnu orijentaciju sa kojom se ne slaže, homoseksualnu ili lezbejsku, vi trpite određene sankcije i postajete marginalizovani - rekao je za BLIN MAGAZIN Srđan Puhalo.

On objašnjava da je snažan uticaj crkve odnosno vjerskih organizacija, koje određuju moralne vrijednosti, kao i nemogućnost putovanja i sticanja novih iskustava, također utiče na netolerantan stav društva prema LGBT populaciji. Sa druge strane, kada bi neko htio da organizuje Paradu ponosa, morao bi da obezbijedi bar deklarativnu podršku političara, odnosno države i državnog bezbjednosnog aparata, kao što je bio slučaj u Srbiji i Hrvatskoj. Puhalo, međutim, smatra da naši političari nisu dovoljno hrabri da otvoreno podrže takvu manifestaciju.

Stav Rajka Vasića, izvršnog sekretara SNSD-a o homoseksualnim osobama

Vasić na svom blogu poziva Ministarstvo spoljnih poslova BiH da upozori građane da ne putuju u američke države gdje postoje - "najbolji" - Vasić na blogu pod nazivom "Rupa Kralja Artura" slikovito objašnjava odnos prema homoseksualnoj populaciji. "...Umjesto Maćkralja Artura morao bi se snimiti film Rupa kralja Artura, trebalo bi napisati Anu Kurenjinu, zatim bi se morala uvesti olimpijska disciplina 4 x 18 centimetara, termini muškarac i žena više ne bi bili apsolutni pa bi se moralo u jezik uvesti riječi: karac i karanfil (prvi obavlja ulogu mušjaka a drugi je, očigledno karofil), ravnopravnost polova bi izgubila svaki smisao pa bi se morala uvesti zakonska i demokratska kategorija Ravnopravnost udova, riječi: udati se, koju slobodniji jezikoznanci objašnjavaju sa: dati se na ud (uz svjedoke i mati) mora se zamijeniti riječi: ju nauditi pa bi pozivnice za taj njihov brak počinjale sa: 14. marta naudiće se Marko i Ćmarko. I, da riječi: brak također gubi smisao pa se za pedre mora našti nova odgovarajuća riječi: Ćmak. Riječi: je idelna jer melodično u podsjećaju na institut iz koga su potekli izrodi i nerodi ali, istovremeno, svojim početkom podsjećaju na njihovo veličanstvo. Legalizacija pederluka i istoudnih brakova, jasno je rušenje civilizacije. I jedna od varalica, kao i politička akcija zelenih, prava manjina, borba protiv globalnog grijanja, uvoz demokratije..."

- Političari su vrlo pragmatični, znaju da ukoliko bi podržali takvu stvar, da bi izgubili glasove ili da bi to bilo upotrijebljeno protiv njih. Postoje dvije mogućnosti - ili da se političari isture i propagiranjem tako liberalnih stavova to nametnu glasačima ili da društvo postane liberalnije, odnosno tolerantnije pa da političari shvate da, dajući javnu podršku za gej paradu, neće imati posljedice - smatra Puhalo.

Marija Ćobot, asistentkinja kordinatora u nevladinoj organizaciji "Action Against Aids", kroz edukaciju o polno prenosivim bolestima, susreće se sa pripadnicima LGBT populacije. Ona kaže da je ponašanje prema ovoj populaciji kod nas sramotno i da društvo nema razumijevanja za njih, koji se konstantno suočavaju sa činjenicom neprihvatanja.

- Bez obzira na to što živimo u 21. vijeku, i bez obzira na sveopšte nezadovoljstvo, bilo bi lakše da svi prihvatimo

da je uvijek bilo i biće različitosti i da ovim divljanjem ponašanjem samo želimo sliku o tome kakvi smo zapravo - kažu obotova. Banjalučani, koje smo pitali da li bi i kod nas bilo moguće organizovati manifestaciju poput Parade ponosa u Beogradu, imaju podijeljena mišljenja. - Nisam protiv pripadnika LGBT populacije, niko ih ne treba omalovažavati. Uz jaku podršku vlasti moguće je organizovati tako nešto, ali ipak moramo biti svjesni da opet postoje oni kojima bi to smetalo. Lično nemam ništa protiv - rekla je Jelka Divnjak, studentkinja. - Narod ovdje isto misli kao u Beogradu, možda bi se mogla i kod nas održati parada, ali isto sumnjam. Moj lični stav prema toj populaciji je suzdržan - smatra Mijatović, student. - Generalno, ne vidim potrebu za paradiranjem. Mislim da je to bespotrebno ulaganje, tako samo dolazi do negativnih efekata. U BiH nema slobode, ako neko zna da je neko gej, to sigurno neće zloupotrijebiti. Te ljude ne treba diskriminisati, a oni sami ne treba da izazivaju druge - ističe studentkinja Aleksandra Kecman. Sugrađanka koja nije htjela da joj se spominje ime, o toj temi kaže: - Sigurnost pripadnika rodni manjina u RS proporcionalna je veličini zajednice u kojoj žive. A to je 'mjesna zajednica' većta, njeni pripadnici su već naučeni da prihvataju razlike. Mislim da gej osobe u Banjaluci nemaju nikakvih posebnih problema sa kojima se ne susreću i svi ostali njeni građani, ali pitam se kako je biti tako različit u Han Pijesku, Rudom ili Lukavcu? U Federaciji BiH, registrovano je udruženje Q, koje, prema podacima sa njihovog veb sajta, okuplja LGBTIQ zajednicu u BiH. 'Udruženje Q radi na promicanju i zaštiti kulture, identiteta, ljudskih prava i pružanju podrške LGBTIQ osobama te uklanjanju svih oblika diskriminacije i nejednakosti na osnovu spola, roda, seksualne orijentacije, spolnog identiteta, rodnog identiteta, rodnog izražavanja, interspolnih karakteristika', stoji na njihovom sajtu. Beogradski mediji navode da akteri nesrećnih događaja pri pokušaju organizovanja "Queer festivala" u septembru 2008. godine u Sarajevu nisu htjeli i nisu smjeli javno da komentarišu (ne)odlazak na gej paradu u Beogradu, jer, kako su rekli, napadači nisu primjereno kažnjeni. Tada je grupa od nekoliko desetina napadača, sa kapuljačama i dugim bradama, napala učesnike Queer festivala i onemogućila održavanje tog festivala. U Srbiji, u kojoj je Parada ponosa održavana, ali uz divljanje huligana, postoje organizacije koje se aktivno bave pravima LGBT populacije. Ministarstvo zdravlja Srbije od 1990. godine homoseksualnost ne smatra bolešću. Etički komitet Srpskog ljekarskog društva se 2008. godine javno izjasnio da homoseksualnost nije bolest. Stručnjaci smatraju da je, mada je društvo u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini trenutno nespremno da prihvati LGBT populaciju, pitanje vremena kada će ipak biti prihvaćeni. Dok društvo ne postane tolerantnije i liberalnije, i ne prihvati različitosti, pa i one seksualne, pripadnici LGBT populacije iz Banjaluke, Sarajeva i drugih gradova u BiH, ići će na parade u Zagreb i Beograd.

[MONDO ANKETA](#) Internet

portal Mondo sproveo je anketu među učesnicima "A ta mislite o održavanju gej parade u BiH". Najviše korisnika odgovorilo je da je "protiv organizovanja takvog skupa" (793 od ukupno 1286 glasača, ili 61,66 odsto). Opciju "podržavam" odabralo je 455 glasača, odnosno 35,38 odsto, a za opciju "nemam mišljenje o tome" glasalo je 38 učesnika u anketi, odnosno 2,95 odsto.

Izvor vijesti: BLIN/M.AJDER, D.STANKOVIĆ